

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης: 292/2016
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Α΄ ΤΜΗΜΑ
Συνεδρίαση της 23-11-2016

ΣΥΝΘΕΣΗ:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

ΜΕΛΗ : Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Αδαμαντία Καπετανάκη, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη και Ευσταθία Τσαούση, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Αγγελική Καστανά, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμ. Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΚΠΑ0004432 ΕΞ 2016/17-3-2016 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας, Γενική Δ/νση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών, Δ/νση Κοινοφελών Περιουσιών, Τμήμα Α΄.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται: α) Εάν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν.4182/2013 για την εκκαθάριση του διαλυθέντος σωματείου με την επωνυμία «ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝ ΕΞΠΡΕΣ». β) Ποιος νομιμοποιείται να ζητήσει την αντικατάσταση των εκκαθαριστών και γ) Ποια αρχή είναι αρμοδία για την εποπτεία της εκκαθάρισης του εν λόγω σωματείου.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α΄) γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ιστορικό:

Από το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Στη Δ/νση Κοινωφελών Περιουσιών (ερωτώσα Υπηρεσία) περιήλθε η από μηνός Νοεμβρίου 2015 επιστολή των Ν.Κ. και Ι.Σ., πρώην υπαλλήλων της Τράπεζας Αμέρικαν Εξπρές, με τον συνημμένο σ' αυτήν φάκελο, σχετικά με την εκκαθάριση του διαλυθέντος σωματείου με την επωνυμία «ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝ ΕΞΠΡΕΣ». Με την εν λόγω επιστολή οι προαναφερόμενοι ζήτησαν από την Υπηρεσία να προβεί στις νόμιμες ενέργειες για την διασφάλιση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου.

2. Το σωματείο με την επωνυμία «ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝ ΕΞΠΡΕΣ», αναγνωρίστηκε με την υπ' αριθμ. 24516/1964 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία καταχωρήθηκε στην οικεία στήλη του βιβλίου αναγνωρισμένων σωματείων με αύξ. αριθ. 3696.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του καταστατικού του, σκοπός του σωματείου είναι «η μελέτη, προστασία και προαγωγή των οικονομικών, κοινωνικοασφαλιστικών, επαγγελματικών και ηθικών συμφερόντων των μελών αυτού, η εξύψωση του βιοτικού, επαγγελματικού, πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου των και η μεταξύ τούτων καλλιέργεια των συναισθημάτων αλληλεγγύης και συναδελφώσεως προς διαμόρφωσιν πραγματικής συνδικαλιστικής συνειδήσεως και νοοτροπίας». Περαιτέρω, στο άρθρο 5 του καταστατικού ορίζεται ότι «μέλη δικαιούνται να είναι άπαντες οι υπάλληλοι οι ανήκοντες εις το υπαλληλικό, βοηθητικό και υπηρετικό προσωπικό αδιακρίτως φύλου και βαθμού, οι υπηρετούντες είτε εις το εν Αθήναις κατάστημα είτε εις τα απανταχού της Ελλάδος υποκαταστήματα της Αμέρικαν Εξπρές».

3. Την 30-6-2009 λύθηκε η εργασιακή σχέση όλων των μελών του σωματείου με την Τράπεζα Αμέρικαν Εξπρές, με αποτέλεσμα την απώλεια της ιδιότητας του μέλους εκ μέρους όλων των μέχρι τότε μελών του σωματείου. Ως εκ τούτου, επειδή τα μέλη μειώθηκαν κάτω από δέκα (10), επήλθε αυτοδικαίως η διάλυση του σωματείου κατ' άρθρο 104 εδ. β' Α.Κ.).

4. Με την από 11-9-2012 αίτηση ο πρόεδρος του τελευταίου εκλεγμένου Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου, ζήτησε από τον Γραμματέα του

Πρωτοδικείου Αθηνών τη σημείωση της διαλύσεως του σωματείου και των ονομάτων των εκκαθαριστών του στο βιβλίο των σωματείων, δίπλα στην εγγραφή του, κατ'άρθρο 85 ΑΚ. Η αίτηση έγινε δεκτή και καταχωρήθηκε η διάλυση. Σημειώνεται, ότι ως εκκαθαριστές δηλώθηκαν τα μέλη του τελευταίου εκλεγμένου Δ.Σ., κατά τις αρχαιρεσίες της 20-11-2006, όπως αυτό ανασυγκροτήθηκε στις 7-5-2008.

5. Στο έγγραφο του ερωτήματος αναφέρονται επίσης ότι: α) Η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών δεν έλαβε γνώση για τη διάλυση του σωματείου. β) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 παρ. 2 και 3 του ν.4182/2013 οι περιουσίες διαλυόμενων σωματείων, εφ'όσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό, ή δεν αποφασίστηκε διαφορετικά από την γενική συνέλευση, υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Οικονομικών μετά την εκκαθάριση. γ) Από την διαβιβασθείσα στην υπηρεσία μηνυτήρια αναφορά των Ν.Κ. και Ι.Σ. προς τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών Αθηνών, προκύπτει ότι οι εκκαθαριστές ενεργούν ως μέλη του Δ.Σ., ως να μην έχει διαλυθεί το σωματείο και να βρίσκεται στο στάδιο της εκκαθάρισης.

Εν όψει των ανωτέρω υποβλήθηκαν τα προαναφερόμενα ερωτήματα.

Νομοθετικό πλαίσιο

6. Στα άρθρα 1 παρ. 1 και 3, 4 παρ. 1 και 7 παρ. 1 του ν.1264/1982 (Α' 79) «Για τον εκδημοκρατισμό του Συνδικαλιστικού Κινήματος και των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων», όπως ισχύει, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1: «*1. Με την επιφύλαξη της ισχύος των Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας που έχουν κυρωθεί, ο νόμος αυτός κατοχυρώνει τα συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων και ρυθμίζει την ίδρυση, οργάνωση, λειτουργία και δράση των συνδικαλιστικών οργανώσεών τους. Για την εφαρμογή αυτού του νόμου εργαζόμενοι είναι όσοι απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου (μισθωτοί), στους οποίους περιλαμβάνονται και οι εργαζόμενοι στο δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. Ειδικά για τις οργανώσεις του νόμου αυτού οι διατάξεις του Α.Κ. και του Εισ. Ν.Α.Κ. ισχύουν όπως τροποποιούνται ή συμπληρώνονται με αυτόν. 2. ... 3. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις διακρίνονται σε πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες*

και τριτοβάθμιες. α) πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις είναι: αα) τα σωματεία ...).

Άρθρο 4: «1. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν σκοπό τη διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών, κοινωνικών και συνδικαλιστικών συμφερόντων των εργαζομένων».

Άρθρο 7: «1. Κάθε εργαζόμενος, που έχει συμπληρώσει ένα δίμηνο μέσα στον τελευταίο χρόνο στην επιχείρηση ή εκμετάλλευση ή τον κλάδο απασχόλησής του, έχει δικαίωμα να γίνει μέλος μιας οργάνωσης της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης και μιάς του επαγγελματικού κλάδου απασχόλησής του, εφόσον έχει τις νόμιμες προϋποθέσεις των καταστατικών τους. 2. ...».

7. Στα άρθρα 61, 72-78, 104, 106, 303 και 1918 του ΑΚ, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 61: «Ένωση προσώπων για την επιδίωξη ορισμένου σκοπού, καθώς επίσης σύνολο περιουσίας που έχει ταχθεί στην εξυπηρέτηση ορισμένου σκοπού, μπορούν να αποκτήσουν προσωπικότητα (νομικό πρόσωπο), αν τηρηθούν οι όροι που αναγράφει ο νόμος». Άρθρο 72: «Μόλις το νομικό πρόσωπο διαλυθεί, βρίσκεται αυτοδικαίως σε εκκαθάριση. Ωστόσο περατωθεί η εκκαθάριση και για τις ανάγκες της θεωρείται ότι υπάρχει». Άρθρο 73: «Αν ο νόμος ή η συστατική πράξη ή το καταστατικό δεν ορίζουν διαφορετικά ή το αρμόδιο όργανο δεν αποφάσισε διαφορετικά, η εκκαθάριση γίνεται από εκείνους που έχουν τη διοίκηση του νομικού προσώπου. Αν δεν υπάρχουν, ο πρόεδρος πρωτοδικών διορίζει έναν ή περισσότερους εκκαθαριστές». Άρθρο 74: «Ο εκκαθαριστής ενεργεί ως διοικητής του νομικού προσώπου. Η εξουσία του περιορίζεται στις ανάγκες της εκκαθάρισης». Άρθρο 75: «Ο εκκαθαριστής ευθύνεται να αποζημιώσει τους δανειστές του νομικού προσώπου για κάθε υπαίτια παράβαση των υποχρεώσεών του. Περισσότεροι εκκαθαριστές ευθύνονται εις ολόκληρον». Άρθρο 76: «Η εκκαθάριση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δικαστική εκκαθάριση κληρονομίας, που εφαρμόζονται αναλόγως». Άρθρο 77: «Η περιουσία νομικού προσώπου που διαλύθηκε, αν ο νόμος ή η συστατική πράξη ή το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, ή το αρμόδιο όργανο δεν αποφάσισε διαφορετικά, περιέρχεται στο δημόσιο. Το δημόσιο έχει την υποχρέωση να εκπληρώσει το σκοπό του νομικού προσώπου με την περιουσία αυτή». Άρθρο 78: «Ένωση προσώπων που επιδιώκει σκοπό μη κερδοσκοπικό αποκτά προσωπικότητα όταν εγγραφεί σε ειδικό δημόσιο

βιβλίο (σωματείο) που τηρείται στο πρωτοδικείο της έδρας του. Για να συσταθεί σωματείο χρειάζονται είκοσι τουλάχιστον πρόσωπα». Άρθρο 104: «Το σωματείο διαλύεται στις περιπτώσεις που προβλέπει το καταστατικό. Το σωματείο διαλύεται μόλις τα μέλη του μείνουν λιγότερα από δέκα». Άρθρο 106: «Η περιουσία σωματείου που διαλύθηκε δεν διανέμεται ποτέ στα μέλη του». Άρθρο 303: «Όποιος έχει τη διαχείριση μιας ολικά ή μερικά ξένης υπόθεσης, εφόσον η διαχείριση συνεπάγεται εισπράξεις και δαπάνες, έχει υποχρέωση να λογοδοτήσει. Για το σκοπό αυτόν ο δοσίλογος οφείλει να ανακοινώσει στο δεξίλογο λογαριασμό που να περιέχει αντιπαράθεση των εσόδων και των εξόδων, καθώς και ό,τι προκύπτει από την αντιπαράθεση αυτή και να επισυνάψει τα δικαιολογητικά, εφόσον συνηθίζονται». Άρθρο 1918: «Ο εκκαθαριστής διοικεί την ομάδα της κληρονομίας, ευθύνεται για κάθε αμέλεια και έχει την υποχρέωση να λογοδοτήσει. Έως το τέλος της απογραφής επαληθεύει τις υποχρεώσεις της κληρονομίας, εισπράττει τις απαιτήσεις και εκποιεί τα κινητά και ακίνητά της. Κάθε χρηματικό ποσόν που εισπράττεται κατατίθεται εντόκως σε ασφαλή τράπεζα. Σε περίπτωση εκποίησης ακινήτων ή δημόσιων χρεογράφων ή μετοχών ή ομολογιών ανώνυμων εταιριών εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 1908».

8. Στο άρθρο 33 παρ. 2 και 3 του ν.4182/2013 (Α' 185) «Κώδικας Κοινωφελών Περιουσιών – Σχολαζουσών Κληρονομιών και λοιπές διατάξεις», ορίζονται τ' ακόλουθα:

Άρθρο 33: «1. 2. Υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών: α. Περιουσίες διαλυόμενων σωματείων, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό ή δεν αποφασίσθηκε διαφορετικά από τη γενική συνέλευση. Αν ο σκοπός του διαλυθέντος σωματείου είναι κοινωφελής, η περιουσία διατίθεται για την εκπλήρωση του ίδιου σκοπού. Σε διαφορετική περίπτωση εκδίδεται απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών με την οποία προσδιορίζεται τέτοιος σκοπός ...». 3. Για την υπαγωγή των περιουσιών του παρόντος άρθρου στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών, εκδίδεται, μετά την εκκαθάρισή τους, απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του τυχόν αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργού ή του Υπουργού Εξωτερικών, στην περίπτωση των περιουσιών νομικών προσώπων της αλλοδαπής. Με την απόφαση ορίζονται οι λεπτομέρειες της διοίκησης και διαχείρισης

των περιουσιών αυτών και του τρόπου εκτέλεσης των κοινωφελών σκοπών, σύμφωνα και με τη συστατική πράξη».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, συνάγονται τα ακόλουθα:

9. Με τις διατάξεις του Ν.1264/1982 ρυθμίζεται η ίδρυση, οργάνωση, λειτουργία και δράση των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων. Μέλη των συνδικαλιστικών οργανώσεων μπορούν να καταστούν εργαζόμενοι με σχέση εξαρτημένης εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις λειτουργούν ως σωματεία, διέπονται από τις οικείες διατάξεις του ΑΚ, όπως αυτές ισχύουν και επιτελούν ειδικό σκοπό, ο οποίος αποβλέπει στην διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών, κοινωνικών και συνδικαλιστικών συμφερόντων των μελών τους.

Περαιτέρω, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις αν και λειτουργούν με την μορφή του σωματείου και είναι, όπως προαναφέρθηκε, από την άποψη της νομικής τους υποστάσεως και φύσεως σωματεία του Α.Κ., όμως, διακρίνονται από τα κοινά σωματεία. Ειδικότερα, στις συνδικαλιστικές οργανώσεις δεν προβλέπεται άσκηση εποπτείας από διοικητική αρχή, ενώ τούτο δεν αποκλείεται στα κοινά σωματεία (βλ. Σ.Βλαστού «Δίκαιο σωματείων, συνδικαλιστικών και εργατικών οργανώσεων» εκδόσεις Π.Ν. Σάκκουλα, 2013 σελ. 17, Σ.Μουζόπουλου «Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο. Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις» εκδόσεις Α. Σακκούλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2005, σελ. 230 επομ. με τις εκεί αναφορές στην θεωρία & Νομολογία, Α. Κρητικού «Δίκαιο Σωματείων και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων» τόμος πρώτος, έκδοση 1984 σελ. 75, Ν.Σ.Κ. 435/2013).

10. Το σωματείο, που αποκτά νομική προσωπικότητα με την τήρηση συγκεκριμένων διατυπώσεων δημοσιότητας (άρθρο 78 Α.Κ.), διαλύεται μεταξύ άλλων, και όταν τα μέλη του μείνουν λιγότερα από δέκα (άρθρ. 104 ΑΚ εδ. β). Τότε η διάλυση επέρχεται αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται πανηγυρική προς τούτο πράξη, μ' αυτή δε επέρχεται λήξη της δραστηριότητας του σωματείου ως προς την επιδίωξη του σκοπού του.

11. Την διάλυση του σωματείου ακολουθεί το στάδιο της εκκαθαρίσεως. Ως εκκαθάριση εννοείται η ειδική νομική κατάσταση στην οποία εισέρχεται το σωματείο

και η οποία έχει ως στόχο την ρευστοποίηση της περιουσίας του, την εξόφληση των χρεών του και την απόδοση του τυχόν απομένοντος υπολοίπου στα υπό του καταστατικού ή του νόμου οριζόμενα πρόσωπα. Το στάδιο της εκκαθαρίσεως είναι υποχρεωτικό, σύμφωνα με το άρθρο 72 εδ. α' Α.Κ.. Σημειώνεται ότι οι διατάξεις των άρθρων 62-77, που αφορούν στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, εφαρμόζονται και στα σωματεία, εφόσον δεν υφίσταται άλλη ειδικότερη ρύθμιση επ' αυτών (βλ. Γεωργιάδη – Σταθόπουλου Ερμ. ΑΚ άρθρο 61).

Τα πρόσωπα των εκκαθαριστών ορίζονται από το νόμο ή το καταστατικό του σωματείου (αρ. 73 Α.Κ.). Σε περίπτωση ελλείψεως των προσώπων αυτών η εκκαθάριση γίνεται από εκείνους που έχουν τη διοίκηση του νομικού προσώπου, αν δε αυτοί δεν υπάρχουν για τον διορισμό των εκκαθαριστών αποφασίζει το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του σωματείου, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας (Κ.ΠολΔ. αρ. 786), μετά από αίτηση παντός έχοντος έννομο συμφέρον. Ο εκκαθαριστής ενεργεί ως διοικητής του νομικού προσώπου, (άρ. 74 Α.Κ.), η εξουσία του, όμως, οριοθετείται από τις ανάγκες της εκκαθαρίσεως. Επιμελείται, συνεπώς των υποθέσεων του σωματείου, στο μέτρο που αυτές εξυπηρετούν τους σκοπούς της εκκαθαρίσεως και εκπροσωπεί τούτο δικαστικώς και εξωδίκως. Η εκκαθάριση του σωματείου γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δικαστική εκκαθάριση της κληρονομίας, των άρθρων 1913 και επ. Α.Κ. στο βαθμό που αυτές συμβιβάζονται προς τον σκοπό της εκκαθαρίσεως. Μετά την λήξη της εκκαθαρίσεως το σωματείο παύει πλέον οριστικώς να έχει νομική προσωπικότητα. (βλ. Σ.Βλαστού «Αστικά Σωματεία, Συνδικαλιστικές και Εργοδοτικές Οργανώσεις», Γ' έκδοση σελ. 510 επ., Ν.Σ.Κ. 56/2016 και 68/2016 με τις εκεί αναφορές στη θεωρία και νομολογία).

12. Το καταστατικό του σωματείου δεν μπορεί να προβλέπει τη διανομή της περιουσίας του σωματείου μεταξύ των μελών του, σύμφωνα με το άρθρο 106 του Α.Κ., που αποτελεί διάταξη αναγκαστικού δικαίου. Η απαγόρευση διανομής της περιουσίας του σωματείου στα μέλη του είναι γενική, καταλαμβάνει όλα ανεξαιρέτως τα σωματεία (αστικά, συνδικαλιστικές οργανώσεις κ.λπ.) και περιλαμβάνει οποιαδήποτε μορφή διανομής. Ως περιουσία, το άρθρο 106 ΑΚ εννοεί εκείνη που απομένει μετά το πέρας του σταδίου της εκκαθαρίσεως του σωματείου (βλ. Σ. Βλαστού ο.π.).

13. Η κατά τα άνω περιουσία του σωματείου, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό ή δεν αποφασίστηκε διαφορετικά από τη γενική συνέλευση, υπάγεται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με τη ρητή πρόβλεψη της παραγράφου 2^α του άρθρου 33 του ν.4182/2013. Το Ελληνικό Δημόσιο αποκτά ενοχικό δικαίωμα προς απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του διαλυθέντος σωματείου και η σχετική απαίτησή του τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της υπάρξεως των εν λόγω στοιχείων μετά το πέρας της εκκαθαρίσεως (πρβλ. ΑΠ1196/2012).

14. Με το νόμο 4182/2013 θεσμοθετήθηκε ενιαίο νομικό πλαίσιο για την διαχείριση και εποπτεία περιουσιών που καταλείπονται για την ικανοποίηση κοινωφελούς σκοπού ήτοι εθνικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού εκπαιδευτικού, πολιτιστικού και γενικά σκοπού επωφελούς για την κοινωνία.

Με την διάταξη του άρθρου 33 παρ. 2^α του εν λόγω νόμου οι περιουσίες διαλυόμενων σωματείων υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών. Αν ο σκοπός του διαλυθέντος σωματείου είναι κοινωφελής, η περιουσία διατίθεται για την εκπλήρωση του ίδιου σκοπού. Διαφορετικά, ο Υπουργός Οικονομικών με απόφασή του, προσδιορίζει τον κοινωφελή σκοπό.

Περαιτέρω, προκειμένου να υπαχθεί περιουσία διαλυθέντος σωματείου στην άμεση διαχείριση του Υπουργού Οικονομικών, αφού λήξει η εκκαθάριση αυτής, ακολουθεί σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του τυχόν αρμόδιου Υπουργού, με την οποία καθορίζονται οι λεπτομέρειες της διοικήσεως και διαχειρίσεως των περιουσιών αυτών.

15. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 1918, που εφαρμόζεται και στην εκκαθάριση σωματείου, κατ'άρθρο 76 Α.Κ., ο εκκαθαριστής όταν λήξει η εκκαθάριση υπόκειται σε λογοδοσία απέναντι στον δικαιούχο – κληρονόμο, υποχρέωση που προκύπτει από το άρθρο 303 ΑΚ., δεδομένου ότι η διαχείριση της περιουσίας του υπό εκκαθάριση σωματείου συνεπάγεται εισπράξεις και δαπάνες. Έτσι, ο δικαιούχος αποκτά την δυνατότητα να γνωρίσει τα αποτελέσματα της διαχειρίσεως και να ασκήσει, ενδεχόμενα δικαιώματά του κατά του διαχειριστή.

16. Εν προκειμένω, σύμφωνα με το διδόμενο ιστορικό, το διαλυθέν συνδικαλιστικό σωματείο με την επωνυμία «ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝ ΕΞΠΡΕΣ» βρίσκεται υπό εκκαθάριση. Η διαδικασία εκκαθαρίσεώς του

ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Α.Κ. και όχι του ν.4182/2013. Και τούτο διότι το εν λόγω σωματείο είχε συσταθεί με σκοπό την μελέτη, προστασία και προαγωγή των οικονομικών, κοινωνικοασφαλιστικών, επαγγελματικών συμφερόντων των μελών αυτού και όχι την επιδίωξη σκοπών επωφελών για το κοινό, σκοπούς που ρυθμίζουν οι διατάξεις του ν.4182/2013 (πρβλ. ΣΤΕ 1247/2004). Η μόνη διάταξη του ν.4182/2013, που θα εφαρμοστεί στην προκείμενη περίπτωση είναι η του άρθρου 33 παρ. 2^ο, σύμφωνα με την οποία η περιουσία του διαλυθέντος σωματείου, εφόσον προκύψει μετά την εκκαθάριση, θα περιέλθει στο Υπουργείο Οικονομικών για την ικανοποίηση κοινωφελούς σκοπού, που θα προσδιορίσει ο Υπουργός Οικονομικών με σχετική απόφασή του. Σημειώνεται, ότι αντίστοιχη με την ανωτέρω διάταξη είναι η του άρθρου 77 του Α.Κ..

Κατά συνέπεια, για την αντικατάσταση των εκκαθαριστών εφαρμογή έχει η διάταξη του άρθρου 73 Α.Κ., σύμφωνα με την οποία η αντικατάσταση των εκκαθαριστών αποφασίζεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του σωματείου, μετά από αίτηση παντός έχοντος έννομο συμφέρον (όπως, των πρώην υπαλλήλων – μελών του σωματείου, του Υπουργού Οικονομικών, που έχει ενοχικό δικαίωμα προς απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του διαλυθέντος σωματείου).

Τέλος, κατά το στάδιο της εκκαθάρισεως της εν λόγω συνδικαλιστικής οργανώσεως δεν προβλέπεται εποπτεία από διοικητική αρχή. Όμως, μετά το πέρας της εκκαθάρισεως οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να λογοδοτήσουν στο Ελληνικό Δημόσιο κατ' άρθρο 303 Α.Κ. Ήτοι, να του υποβάλουν λογαριασμό, που να περιέχει αντιπαράθεση των εσόδων και εξόδων καθώς και ότι προκύπτει από την αντιπαράθεση αυτή και να επισυνάψουν τα σχετικά δικαιολογητικά.

Απάντηση

Εν όψει όλων όσων εκτίθενται προηγουμένως, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' τμήμα) γνωμοδοτεί ομοφώνως στα τεθέντα ερωτήματα ως ακολούθως:

α) Η διαδικασία εκκαθάρισεως του διαλυθέντος συνδικαλιστικού σωματείου ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και όχι του ν.4182/2013.

β) Η αντικατάσταση των εκκαθαριστών αποφασίζεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του σωματείου μετά από αίτηση παντός έχοντος έννομο συμφέρον.

γ) Η διαδικασία εκκαθαρίσεως δεν εποπτεύεται από κάποια διοικητική αρχή. Σε κάθε περίπτωση, όμως, υφίσταται υποχρέωση λογοδοσίας των εκκαθαριστών, στο Ελληνικό Δημόσιο μετά το πέρας της εκκαθαρίσεως. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να του υποβάλουν λογαριασμό, που να περιέχει αντιπαράθεση των εσόδων και εξόδων καθώς και ότι προκύπτει από την αντιπαράθεση αυτή και να επισυνάψουν τα σχετικά δικαιολογητικά.

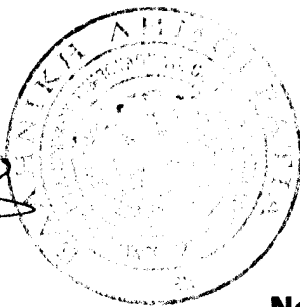
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 28-11-2016

Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Χαρλαύτης

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Αγγελική Καστανά

Νομική Σύμβουλος του Κράτους